

## Ділова гра для музичних керівників .

**Програмовий зміст:** виявити рівень знань музичних керівників про український фольклор, його жанрове розмаїття та методи й форми розучування; ознайомити з ігровими методами та прийомами вивчення українського фольклору.

ХІД:

**слайд 1 = музика**

*Звучить запис української народної пісні «Зеленє житю».*

**Ведуча:** Рада вітати вас, колеги, на черговому методичному засіданні !

Сьогодні ми проведемо ділову гру, тема якої « Фольклор не забуваємо , в ділову гру пограємо..» Ми максимально зануримося в українські народні традиції. Аби одразу отримати заряд позитивної енергії, пропоную подарувати одне одному квітку, адже квіти для всіх і в будь-яку пору року — це завжди чудовий настрій.

**слайд**

**Вправа «Подаруй квітку»**

*Усі учасники ділової гри стають кружка й беруть по паперовій квітці. По черзі дарують квітку колезі зліва й при цьому роблять комплімент.*

**Ведуча:** Отримали порцію гарного настрою та квітку в подарунок, можна і до роботи ставати. Напевно, ви помітили, що квіти в нас двох видів — ромашки і волошка. На столах теж стоять відповідні квіти — це орієнтир, за яким столом ви граєте.

*Музичні керівники відповідно розмішуються за столами, об'єднуються в команди.*

**Ведуча:** Отже, розпочинаємо гру. Бажаю командам успіхів у майбутньому змаганні, але спершу представляю вам наше журі. Тож, знайомимося. *Ведуча представляє членів журі.*

**«Презентація команд»**

**Ведуча:** Зараз пропоную для команд придумати девіз та обрати капітанів.

**слайд**

**звертаю на столи увагу- пимпочка**

**І раунд. Вправа «Музичний ерудит»**

**Ведуча:** зверніть увагу на екран

**слайд з жанрами**

**Народні пісні — жанри та різновиди**

**Календарно-обрядові:**

- \* колядки;
- \* щедрівки;
- \* веснянки, гаївки, гагілки;
- \* великодні;
- \* купальські, петрівчані;
- \* жниварські.

### **побутові:**

- \* ліричні;
- \* жартівливі.
- \* Дитячий фольклор (забавлянки; пестушки;
- \* утішки;примовки;чучикалки )
- \* колискові;

### **Родинно-обрядові:**

- \* весільні;
- \* поховальні;

### **Епічні**

- \* козацькі;
- \* чумацькі;
- \* рекрутські;
- \* солдатські;
- \* емігрантські.
- \* думи.
- \* балади
- \* билини
- \* історичні пісні

### **слайд**

**Ведуча:** То як — чи готові ви до боротьби? Почнімо! Час першої музичної вправи.

**Завдання:** команди по черзі називають жанри українського фольклору — не тільки дитячого. *Звучить запис української народної пісні (наприклад, «Добрий вечір тобі, пане господарю»).* Яка команда першою назве жанр пісні [колядка], та й починає гру. Гра триває, доки одна з команд вже не зможе назвати жанр. Журі фіксує кількість правильних відповідей.

### **слайд**

### **II раунд. «Впізнай пісню»**

**Ведуча:** Українська пісня звучить у різних куточках планети, її перекладають різними мовами. Її мелодійність і неповторність зачаровує. Навіть існує легенда, що саме український народ отримав від Бога в дар пісню. Наші пісні багаті за змістом — це своєрідний музичний генетичний код нації.

Отже, наступне **завдання:** упізнайте українську народну пісню за фрагментом мелодії.

Команда, готова відповідати, натискає на кнопку і називає пісню. Якщо команда помиляється, право відповідати переходить іншій команді.

Перемагає команда, що відгадає найбільше пісень, уривки яких звучатимуть.

### **Народний пісенник**

«Ой на горі тай женці жнуть »( козацька);

«Нова радість» (колядка);

«Пусти, свате, в хату» (весільна)-, родинно обрядова

«Чом ти не прийшов» (лірична);

«Ой, ходять сон» (колискова);

«Щедрик, щедрик» (щедрівка);

«Підманула, підвела» (*жартівлива*);  
«Ой, на Івана, та й на Купала» (*купальська*).

слайд

### III раунд. «Мозковий штурм»

**Ведуча:** Наступний раунд визначить команду найкмітливіших.

Перевіримо, як ви знаєте основні поняття у фольклорі та національну символіку.

Ви слухаєте запитання, за необхідності обговорюєте відповідь командою, даєте сигнал про готовність відповідати. За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал. Цей раунд складається з кількох етапів.

#### Прислів'я, приказки, примовки

- \* Хто хоче багато знати, тому треба... (*мало спати*)
- \* Одна голова добре... (*а дві ліпше*)
- \* Хто спішить... (той людей смішить)
- \* Роботи... (як кіт наплакав)
- \* Язик... (до Києва доведе)
- \* Або пан, або... (*пропав*)
- \* Або рибу з'їсти, або на дно... (*сісти*)
- \* Не береться ні за... (*холодну воду*)
- \* Ні риба, ні... (*м'ясо*)
- \* Ні пава, ні... (*тава*)
- \* Ні кує, ні... (*меле*)
- \* Ні до ладу, ні до... (*прикладу*)
- \* Ні живий, ні... (*мертвий*)
- \* Ні світ, ні... (*зоря*)
- \* Ні в тин, ні в... (*ворота*)
- \* Гарна дівка, як... (*маківка*)
- \* Колос повний до землі гнеться, а порожній... (*угору пнеться*)
- \* Який мельник, такий млин, який батько... (*такий син*)

#### Загальні запитання

Назвіть державні символи.(герб, прапор, гімн)

Які народні свята ви знаєте?

Яка народна символіка вам відома? ( верба, калина, рушник, вишиванка, вінок..)

Назвіть рослинні обереги. (верба, калина)

скільки квітів та стрічок, за народною традицією, має бути в українському віночку?(по 12)

Назвіть український національний посуд ( макітра, глечик, куманець, ..)

назва рушничка для хлопчиків(росяничок)

назва рушничка для дівчаток ( веселинка)

#### Бліц-опитування

Назвіть героя колискових пісень — це чарівна істота. (*Дрімота*)

Яку тварину часто згадують у колискових піснях? (*Кіт*)

Як називається обряд, що здійснюють із немовлям майже одразу після народження? (*Хрещення*)

Одне слово, яким можна назвати народну творчість. (*Фольклор*)

Слово, співзвучне дорослому чоловічому поняттю — так називають ліжечко, в якому заколисували малюка. *(Люлька)*  
З якого матеріалу робили народний посуд? *(Глина)*  
Обов'язковий персонаж зимового обрядового циклу. *(Коза)*  
Що в минулому означало слово «баяти»? *(Говорити)*  
Назвіть обов'язкові атрибути Великодніх свят. *(Паска, яйце, свічка, вода)*  
З чим ідуть колядувати? *(Із зіркою)*  
Назвіть персонажів та атрибути купальських пісень. *(Марена — Марина, Мара, Купайлиця; Купайло — Іван- Чарівник, Сонцекрес; папороть; вінок; вогонь; вода)*  
Хто автор фольклору? *(Народ: фольклор немає конкретного автора)*

#### **слайд**

#### **IV раунд. «Скоромовка»**

**Ведуча:** Важливий компонент майстерності кожного маленького і великого артиста — дикція. Тож наступне завдання пов'язане саме з умінням говорити. А промовляти маєте скоромовки — швидко й чітко. Переможе той, хто швидше й ліпше скаже. Для підготовки маєте одну хвилину.

#### **Скоромовки**

Їхали крамарі, стали на горі  
та й забалакалися про Прокопа, про Прокопиху  
і про маленькі Прокопенята.

Їхала Хима до Максима,  
візком тарадайкою  
тарадайка торохкоче,  
сива кобила везти не хоче

В горішнику горішенька  
горішками обвішана  
Оришка і Тимішко  
обтрушують горішки

Варка варила вареника  
Васильвзяв вареника  
Варка Василя варехою,  
Василь Варку - вареником

#### **слайд**

#### **V раунд. «Навушники»**

**Ведуча:** По одному гравцю з кожної команди надягають навушники і слухають уривок дитячої народної пісні, відтак за допомогою жестів і міміки показують зміст почутого іншим учасникам команди. Ті повинні відгадати пісню та озвучити її назву. Кожна команда має відгадати по дві пісні.

## слайд

### Музична пауза розучити Карпет

## слайд

### VI раунд. «Чарівна скринька»

**Ведуча:** Капітани команд по черзі витягують зі скриньки по торбинці. Кожна команда виймає іграшки чи зображення з торбинки, відгадує назву пісні та співає той фрагмент, де йдеться саме про цей атрибут.

*Орієнтовний перелік пісень:*

- \* «А мій милий вареничків хоче»;
- \* «Несе Галя воду»;
- \* «Ой, на горі жито»;
- \* «Котику сіренький»;
- \* «Розпрягайте, хлопці, коні»;
- \* «Ходить гарбуз по городу».

## слайд

### VII раунд. «Зашифрована пісня»

**Ведуча:** На цьому етапі кожна команда отримає окреме завдання. На цих картках (показує) зашифрована пісня з української народної казки. Тут за п'ятьма віконечками ховається підказка — п'ять слів, за якими ви вгадаєте саму пісню, персонажа казки, який її співає, а відтак і назву казки. Можна відчинити будь-яке віконечко, необов'язково по порядку. Що-менше віконечок ви розкриєте, щоб розгадати казку, то ліпше.

*Приклади зашифрованих рядків:*

- Котику-братику, несе мене Лиска
- Півбока луплена, за три копи
- Та й від тебе втечу
- Скиньмо по пір'їнці, нехай летить

## слайд

### VIII раунд. «Намалюй пісню»

**Ведуча:** Поєднаймо образотворчі та музичні здібності та проявімо їх під час наступної вправи. Кожна команда обирає представника, який найліпше малює. Він має зобразити маркером на мольберті слова пісні так, щоб учасники його команди могли її відгадати. Після цього ми всі залюбки проспівали цю пісню.

**Умова:** слова та цифри не писати!

**Пісні на вибір:** «Ой на горі два дубки» та «Танцювала риба з раком»; «Грицю, Грицю, до роботи» та «Горіла сосна, палала» тощо.

## слайд

### IX раунд. «Хустка»

**Ведуча:** Українці мають багато знакових побутових речей, але особливо цінна українська хустка. Наступне завдання пов'язане саме з нею. Ви маєте зав'язати хустку різними способами — так, як в'язали чи в'яжуть і нині в Україні. Умова: повторювати способи зав'язування не можна. Наприкінці проведіть своїх моделей, мов по подіуму — пред'явіть ваші зразки. Що більше їх буде, то більше балів у скарбничку команди. На виконання завдання — 5 хвилин.

**Ведуча:** А зараз пропоную журі підбити підсумки й оголосити їх. Поки журі працює, ми разом заспіваємо пісню «І в вас, і в нас хай буде гаразд».

*Учасники обох команд і ведуча співають. Відтак представник журі оголошує переможців.*

**Ведуча:** хотілося подякувати усім за співпрацю

*Учасники дякують одне одному за плідну; цікаву, позитивну співпрацю — ділова гра завершується.*

